

YUCOM

Komitet pravnik za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
Svetogorska 17, 11000 Beograd, Republika Srbija Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.rs

Kršenje ljudskih prava i demokratije

Sistem za rano upozoravanje

Newsletter No. 39

U tiražnom dnevniku *Večernje novosti* koji se smatra strateški važnim nacionalnim glasilom i zastupa stavove Vlade, u nedelju 31. maja 2009. godine, na 6. i 7. strani, u rubrici *Tema dana*, sa nadnaslovom **Zašto pojedine nevladine organizacije čak i u krizi na najbrutalniji način pokušavaju da svojoj državi i narodu nanesu što više štete i otežaju položaj**, objavljena su četiri pogromaška članka protiv (uglavnom) tri organizacije koje se bave ljudskim pravima i njihovih predsednica (*Fond za humanitarno pravo – Nataša Kandić*, *Helsinški odbor za ljudska prava – Sonja Biserko* i *Komitet pravnik za ljudska prava – YUCOM – Biljana Kovačević Vučo*).

Na pune dve strane se, uz kombinaciju naslova, slika i karikatura (simbol \$ kao poligon na kojem se voze klizaju predstavnice NVO), uz bombastične anterfilee koje se baziraju na predrasudama i stereotipima, ovi propagandistički tekstovi očigledno imaju za cilj da, uoči rasprave o predloženom Zakonu o udruženjima građana, diskvalifikuju vodeće organizacije branitelja ljudskih prava i pokažu kako su one strani plaćenici bez uporišta i podrške u srpskoj javnosti, antisrpske i kako svojim neprijateljskim delovanjem ugrožavaju rad velikog broja „poštenih“ nevladinih organizacija.

Naslov:

NVO IZMEĐU OBRAZA I HUMANOSTI!

Podnaslov: „Na prvu loptu svi odmah pomisle na **Sonju Biserko**, **Biljanu Kovačević Vučo** i **Natašu Kandić**. Koliko se para slije u njihove kase niko tačno ne zna. Država najveći donator civilnog društva“.

Anterfile: „Žene u crnom, jedno od ‘najprokuženijih’ udruženja je ‘Žene u crnom’“. Ove dame, ‘neposlušne patrijarhatu, ratu, nacionalizmu i militarizmu’ tvrde da doživljavaju osude, jer njihovo ‘iznošenje istine narodu bode oči“.

YUCOM

Komiteet pravnika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
Svetogorska 17, 11000 Beograd, Republika Srbija Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.rs

SINHRONIZOVANO NA NAROD sa slikom **Nataše Kandić, Sonje Biserko i Biljane Kovačević Vučo**

RAZBIJAJU DRŽAVE sa nadnaslovom „Zmago Jelinčić, član Evropskog parlamenta, o pogubnom uticaju NVO“ i ponaslovom: Zašto srpska država ne reaguje protiv onih koji se zalažu za secesiju Vojvodine

DONACIJE SAMO VARKA i podnaslovom: „Država ove godine izdvojila 3, a prošle 5,7 milijardi dinara i slikom sa protesta 'Žena u crnom'“

NVO IZMEĐU OBRAZA I HUMANOSTI!

Uz konstataciju da „niko u Srbiji i dalje ne ume da prebroji koliko tačno imamo nevladinih organizacija i koliko para se slije u ovaj sektor iz svetskih fondova“ u tekstu se podseća da NVO imidž „stranih plaćenika i domaćih izdajnika“ vuku još iz **Miloševićevog** perioda, ali da su i same odgovorne zbog misterije oko finansiranja i antisrpskog angažovanja. Formalni povod za ovaj tekst predstavlja stavljanje na dnevni red Narodne skupštine Srbije predloga Zakona o udruženjima, čijim usvajanjem treba da se „uvede red u civilni sektor“.

Osnovna poruka teksta je da se NVO nepravedno identifikuju sa **Sonjom Biserko, Natašom Kandić** ili **Biljanom Kovačević-Vučo**, iako postoji veliki broj poštenih, humanih i siromašnih organizacija. Tako docent na Fakultetu političkih nauka, **Zoran Stojiljković**, tzv. nezavisni politički analitičar blizak vladajućoj *Demokratskoj stranci* i član Odbora Agencije za borbu protiv korupcije, Upravnog odbora *Politika AD*, kao i uredništva ekstremno desno orijentisanog časopisa *Nova srpska politička misao*, časopisa koji u formi (kvazi)stručnih tekstova prednjači u širenju ksenofobije i demonizaciji upravo ovih NVO, kaže: „ Problem je što smo razumevanje civilnog društva sveli na one NVO koje promovišu politička prava i u jednom delu javnosti ne uživaju bog-zna-kakav rejting. **Oni se ne bave ključnim pitanjima, već onima za koje imaju dobit**¹. To dovodi u pitanje rad različitih NVO - od studentskih do marginalizovanih grupa, onih koje se bave ekologijom, suzbijanjem siromaštva“.

Njegov kolega, profesor na Filozofskom fakultetu u Beogradu **Slobodan Antonić**, takođe „nezavisni politički analitičar“, do nedavno apologeta i gorljiv propagandist *Demokratske stranke Srbije* Vojislava Koštunice, a sada malo bliži **Tadićevoj Demokratskoj stranci**, takođe član Redakcije *Nove srpske političke misli* i pisac pogromaških tekstova u propagandističkim glasilima poput *Pečata Milorada Vučelića* (generalnog direktora RTS u vreme najžeće ratne propagande **Slobodana Miloševića**), kao i redovni kolumnista *Politike* iz vremena urednikovanja smenjene

¹ **Boldirao** EWS.

YUCOM

Komitet pravnika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
Svetogorska 17, 11000 Beograd, Republika Srbija Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.rs

Ljiljane Smajlović, smatra da je glavni problem u imidžu NVO u javnosti njihovo netransparentno finansiranje: „Kada bi se znalo od koga i koliko novca se sliva na njihove račune“, ali posebno postavlja pitanje ko finansira izveštaje *Helsinškog odbora* koje piše **Sonja Biserko**: „Ko daje novac za te njene skandalozne spiskove nepoželjnih!“ **Antonić** smatra da se prema tih nekoliko NVO ne treba ceniti ceo nevladin sektor, jer je „većina tih organizacija siromašna i trude se da pomognu ljudima“.

Iako **Jasna Filipović** iz *Centra za razvoj neprofitnog sektora* i **Miljenko Dereta** iz *Građanskih inicijativa* pokušavaju da objasne da je finansiranje svih NVO javno i transparentno, da su sve NVO dužne da polože završne račune i da se oni kontrolišu, to ostaje besmislen pokušaj jer je ceo tekst i baziran na stereotipu da su NVO ili političke i antisrpske ili bogate sa sumnjivim izvorima finansiranja. To su ujedno i dva stereotipa preko kojih se godinama satanizuju upravo one NVO koje imaju kritički odnos prema vladi i koje se zalažu za evropske standarde i ulazak u Evropsku uniju.

Jasna Filipović pri tom posebno naglašava da finansiranje od strane države mora da bude transparentnije i ukazuje da država svake godine izdvaja nekoliko desetina miliona eura za civilni sektor, ali da se ne zna koliko novca kome odlazi i za kakve programe, a, što je najvažnije, najmanji deo dobiju NVO (koje su tražile da se deo koji odlazi na njih i odvoji), dok najviše odlazi političkim partijama, verskim organizacijama, sportskim društvima.

Ipak ovaj pokušaj objašnjenja ostaje maglovit u kakofoniji koja za cilj ima da se odvoje odvoje tzv. neprijateljske političke i antisrpske NVO, kao i bogate NVO, čije je finansiranje sumnjivo, od velikog broja humanih, nepolitizovanih, siromašnih organizacije koje vode računa o ljudima i koje se bave korisnim stvarima.

Odmah ispod ovog teksta upadljivo je plasiran tekst sa podnaslovom: **Izjave i potezi najpoznatijih lidera NVO najbolje odslikavaju njihovo delovanje** i naslovom

SINHRONIZOVANO NA NAROD

S očiglednom namerom da se čitaoci ubede u antisrpsko delovanje **Nataše Kandić**, **Sonje Biserko** i **Biljane Kovačević Vučo**, u ovom tipičnom propagandnom tekstu paranoidne teorije zavere, prvo se podseća na stradalništvo akademika **Dobrice Ćosića** koji je, po rečima autora, na svojoj koži osetio sinhronizovano delovanje ovih

YUCOM

Komiteet pravnikā za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
Svetogorska 17, 11000 Beograd, Republika Srbija Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.rs

organizacija koje su zbog navoda u njegovoj knjizi podigle krivičnu prijavu² protiv njega tvrdeći da je izvršio krivično delo izazivanja nacionalne, rasne i verske mržnje i netrpeljivosti. U antrfileu teorija zavere se razrađuje tako što se u kampanju protiv **Dobrice Ćosića** uljučuju i Helsinški odbori BIH i Hrvatske, da bi se zatim uključili i domaći mediji *B92* i *Borba*, što autor teksta ne smatra ni malo slučajnim i na taj način aludira na izdajstvo.

Zato autor upućuje čitaoce u delovanje NVO preko izjava njihovih liderki pa nabraja grehe koje i one koji su imali neku sumnju u antisrpsko delovanje mora da razuveri i postavlja pitanje „da li bi bilo koja država-članica EU, dozvolila u svom dvorištu ovakvo delovanje NVO“.

Gresi **NATAŠE KANDIĆ:**

- Prisustvovala proglašenju nezavisnosti ilegalne države Kosovo kao lični gost Hašima Tačija;
- Za Hrvatskog predsednika Sjepana Mesića koji je pevao ustaške pesme rekla „to nije ništa strašno i nikakav greh, jer je on dokazani antifašista“, pošto je prethodno je odlikovao ordenom Katarine Zrinske.

Gresi **SONJE BISERKO:**

Izjavila je:

- „Srbi moraju da se suoče s tim da je Kosovo izgubljeno“.
- „Vojvodina je dobrovoljno ušla u Srbiju, i posle toga u Jugoslaviju. Ona ima puno pravo da se izjasni kakav položaj želi“.
- „Međunarodna zajednica bi trebalo da podrži tužbu BiH protiv Srbije za genocid. To je jedan od uslova za pravilnu interpretaciju ratova na prostoru bivše Jugoslavije“.
- U knjizi „Samoizolacija realnost ili cilj“ HOPS je napravio „crnu listu“ sa tzv. neprtijateljima evropskog puta Srbije,
- na naslovnoj strani iste knjige Srbija je u granicama bez Kosova i Metohije.

Gresi **BILJANE KOVAČEVIĆ-VUČO:**

- Nepriznata crnogorska pravoslavna crkva je angažovala da je zastupa u sporu sa Srpskom pravoslavnom crkvom.

Izjavila je:

- „Nemam nijedno srpsko krvno zrnice, ali sam politički Srpkinja“.

² Više na:

<http://www.yucom.org.rs/rest.php?tip=vestgalerija&idSek=4&idSubSek=36&id=74&status=drugi>

YUCOM

Komitet pravika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
Svetogorska 17, 11000 Beograd, Republika Srbija Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.rs

Kao zajednički gresi ove tri organizacije i njenih predvodnica navodi se da su u maju 2007. godine poslale su na adrese 27 zemalja-članica Evropske unije, pismo tražeći od Brisela da pojača pritisak i prekine odnose sa Beogradom dok svi haški optuženici ne budu izručeni Tribunalu.

Slažu se sa izjavom **Martija Ahtisarija** da su „Srbi krivi kao narod“ i da je potrebno da se Srbi kao Nemci „denacifikuju“.

Iako i ovaj kao i prethodni tekst imaju nekoliko veoma bitnih faktičkih grešaka, potpuno je besmisleno da se tekstovi pisani s očiglednim propagandističkim ciljem dematuju, jer je zapravo suština tačna: NVO koje su prozване se napadaju upravo zbog njihovog kritičkog stava koji je manjinski, ali sa tačke gledišta vladajućeg srpskog mentalnog totalitarizma ovakav glas ne sme da se dopusti. Poruka je da ove NVO treba da nestanu da ne bi ugrozile novi srpski nacionalni konsenzus. U tom smislu stalno se ponavlja kako su ove NVO bez uticaja i kako kvare pošteno patriotsko delovanje malih siromašnih NVO koje vole ljude i koje se bave humanim poslovima. U tom smislu pitanje finansiranja se dodatno mistifikuje tako što se stalno i ponovo podvlači da su izvori finansiranja tajni, a trošenje tako dobijenih sredstava netransparentno.

Da bi se potkrepile ove teze i da se pokaže kako ni Evropska unija ne bi trpela ovakve NVO, u pomoć se poziva **Zmago Jelinčič**, slovenački poslanik Evropskog parlamenta koji je poznatiji kao ekstremni nacionalista.

Nadnaslov: Zmago Jelinčič, član Evropskog parlamenta, o pogubnom uticaju NVO:

Naslov: **RAZBIJAJU DRŽAVE**

U tekstu se i naglašava da „kritike na račun nevladinih organizacija (NVO) dobijaju sasvim novu težinu kada ih iznese jedan od članova Parlamentarne skupštine Evropske unije. I to iz Slovenije“.

U tom smislu **Zmago Jelinčič** traži da se razgraniči delovanje „pravih“ NVO a to su one koje doprinose demokratskom društvu od onih koje su „kontrolisane od stranih vlada, tajnih službi ili interesnih grupa“. **Zmago Jelinčič** smatra da je strašno da su mnoge NVO na državnom budžetu, a rade protiv države i konkretno objašnjava da poreski obveznici u Srbiji finansiraju NVO koje se zalažu za nezavisnost Kosova i Metohije. Kategoričan je da takvim nevladinim organizacijama nema mesta u demokratskom društvu.

Zmago Jelinčič je posebno ogorčen na delovanje Sonje Biserko i ostalih lidera NVO koje mogu da nesmetano rade protiv srpske države i da se zalažu za secesiju Vojvodine! Ljut je što Srbije ne reaguje i objašnjava da bi u Sloveniji reagovali.

YUCOM

Komitet pravnika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
Svetogorska 17, 11000 Beograd, Republika Srbija Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.rs

Ultranacionalista **Zmago Jelinčić** objašnjava srpskim čitaocima s pijadestala Evropskog parlamenta da način funkcionisanja NVO preko primera nacističkih „kulturnih društava:“ Ove nemačke organizacije su pre i uoči Drugog svetskog rata radile po identičnom scenariju kao danas određene nevladine organizacije. Znači, prodavali su laži u korist svojih stranih gospodara.“

I on povezuje politički aktivne negativne organizacije sa bogatstvom i ukazuje da su one najaktivnije u Srbiji. „One dobijaju novac iz svojih baza, a trenutno im je glavni zadatak 'projekat Vojvodina'. Takođe tu su i 'hrvatski apetiti'“. „Varate se ako mislite da je Zagreb odustao od namere da proširi svoje granice i na Srem, do Zemuna“. Ukoliko još neko nije shvatio da se ovde radi o čisto špijunske plaćeničkim aktivnostima, **Zmago Jelinčić**, novopečeni analitičar srpskog civilnog društva dodaje: „Strane vlade ili službe za predstavnike nevladinih organizacija vrbuju uglavnom osobe nestabilnog karaktera.“

Psihičko zdravlje tih ljudi nije baš najbolje i to strani faktor koristi. Osobe koje vode nevladine organizacije su impulsivne, nekorektno se ponašaju i često su spremne da za svoje gospodare urade i više nego što se od njih očekuje“.

Ovaj svesno manipulatorski pamfletski kolaž ne bi bio potpun bez teksta o tome

Nadnaslov: Ko **dobija novac iz budžeta Srbije namenjen NVO**
Naslov: **DONACIJE SAMO VARKA**

U tekstu se govori o tome da bi mogao da se stekne pogrešan utisak kada bi se površno gledao budžet da skoro svaki resor u Vladi plaća neku „svoju“ nevladinu organizaciju, s obzirom da se za dotacije nevladinim organizacijama ove godine izdvojilo skoro tri milijarde dinara. Međutim, uvidom u listu vidi se da sredstva dobijaju parlamentarne političke stranke, verske zajednice, nacionalni saveti, sportski savezi, ekološka udruženja i udruženja umetnika, organizacije za pomoć invalidima, Matica srpska...

„Ali najglasnije nevladine organizacije, koje se često političarima „mešaju“ u posao, nisu na platnom spisku države“.

Među korisnicima su: Udruženje za negovanje tradicija VJ, Ratni veterani Srbije, Društvo za negovanje tradicije oslobodilačkih ratova od 1912, Asocijacija za negovanje tekovina Ravnogorskog pokreta... Preko Ministarstva omladine i sporta, donacije dobijaju Atletski savez, Streljačkim savez za letačke mete, Bridž savez Srbije...

U tekstu se, međutim, ne navodi da državne dotacije dobija i „nevladina organizacija“ koja se zove *Srpski četnički pokret*.

YUCOM

Komiteet pravnika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
Svetogorska 17, 11000 Beograd, Republika Srbija Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.rs

Posebno mesto u obimnom prilogu *Večernjih novosti* zauzima tekst o iskustvima **Putinove** Rusije u bavljenju „problematičnim“ nevladinim organizacijama. Umesto bilo kakvog tumačenja ili komentara, prenosimo ga u celini:

PUTIN - NOĆNA MORA

VLADIMIR Putin je noćna mora za nevladine organizacije u Rusiji. Premijer Rusije pronašao je način kako da ograniči delovanje NVO u toj zemlji. Putin je potpisao rezoluciju kojom je broj nevladinih organizacija sa pravom primanja donacija iz inostranstva bez plaćanja poreza smanjio sa preko stotinu na svega 12! Sa spiska su izostavljene neke od najvećih fondacija, poput Fordove. Zbog toga, veliki broj NVO su odlučile da se povuku iz Rusije, jer ne mogu da 25 posto svojih prihoda (kolika je poreska stopa) stavljaju u džep Putinovog ministra finansija.

I za vreme Putinovog predsedničkog mandata, NVO su bile na posebnom udaru ruskih vlasti. Još 2005. godine javno je kritikovao „međunarodni pritisak“ na mnoge evropske zemlje.

- Takav pritisak na reforme u zemljama na prostoru SSSR-a dovodi do stvaranja haotičnih banana-republika. Mislim da su SAD i zapadne zemlje pogrešile u podržavanju nevladinih organizacija i organizovanju mnogih drugih misija u zemljama kao što je Ukrajina - rekao je Putin.

Prognoza:

Ponovno aktiviranje stereotipa o plaćeničkim antisrpskim NVO koje uglavnom simbolizuje nekoliko NVO koje su predmet višegodišnje i sistematske kampanje i orkestriranog progona pred samo usvajanje Zakona o udruženjima građana, ima za cilj da najaktivnije organizacije branitelja ljudskih prava, NVO koje se bave tranzicionom pravdom i ljudskim pravima, marginalizuje i da ih istisne iz sfere javnog uticaja koji one nesumnjivo imaju. Pozivanje na Putinov model ima za cilj da potkrepi optužbu o izdajstvu, ali i naglasi neophodnost zabrane delovanja pojedinih NVO. Na taj način se priprema teren za uskraćivanje pomoći ovim NVO od strane države kad Srbija, u skladu sa kriterijima EU, bude imala obavezu da iz budžeta finansira rad NVO. Tekstom u Večernjim novostima se već danas ističe zalaganje da ove organizacije ne dobiju sredstva, a opravdanje za to se nudi u optužbama da su one sistematski radile protiv „naroda“ i da su tako postale omrznute i bez uticaja. Ovo je naročito opasno kad se ima u vidu činjenica da se i sredstva iz IPA fondova Evropske unije raspoređuju upravo prema prioritetima koje određuje Vlada Srbije.